

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

verschijnt 5x per jaar

Redaktie : Henk Hardon
Wim Duurland

Redaktie adres : Menno Simonszstof 84, 1216 LM Hilversum

Verzending en ledenadministratie : Bep Dwars-van Achterbergh,
Prinsenstraat 15, 1211 LS Hilversum
tel. 035-233973

Illustraties : Corrie v.d. Baan pag. 79 en 80
W.Kraak pag. 83
Fred van Klaveren pag. 78
Ronald Sinoos pag. 76

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redaktie.

De redaktie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK 15 SEPT.

INHOUDSOPGAVE

- 65 - 66 : Bestuursmededelingen
- 66 : Mutaties ledenbestand
- 67 - 70 : Programma
- 70 : Vergadering subgroep Avifauna
- 71 - 72 : Onze gegevens in de computer
- 73 : diversen
- 74 - 77 : Verslag watervogeltellingen Gooi en Eemmeer
- 78 : Telpost Corversbos
- 79 - 80 : Verslag vogelweekend Schiermonnikoog
- 81 : De Vaar-excursie Wormer- en Jisperveld
- 82 - 84 : Purperreiger op muizenjacht
- 84 - 85 : Boomkruiper broedt in Haviksnest
- 85 - 86 : De Dollard
- 86 - 87 : Inventiviteit van vogels
- 88 - 90 : Veldwaarnemingen

Met de bedoeling de Milieuklachtentelefoon van de provincie Noord-Holland zoveel mogelijk onder de aandacht van het publiek te brengen is een poster ontwikkeld. Verzocht wordt om indien mogelijk de poster op te hangen op een zichtbare plek voor het publiek.

Indien U behoefte heeft aan meer posters of folders kunt U die bestellen bij de Milieuklachtentelefoon. Telefoonnummer 023-310200.

BESTUURSMEEDEELINGEN

Hoewel er ook in het verleden wel eens een "traditie" is geweest om regelmatig bestuursmededelingen in De Korhaan op te nemen, hebben deze al lange tijd ontbroken. Het lijkt mij echter nuttig u met een zekere regelmaat te informeren over acties van het bestuur of van subgroepen of leden. Verder kunnen er ook nog andere actuele onderwerpen ter sprake komen.

Sinds de Algemene Ledenvergadering op 22 maart is het bestuur, in een enigszins gewijzigde samenstelling, al weer twee maal bijeen geweest. Daarnaast zijn er enkele contacten geweest met andere organisaties. Het blijkt dat de natuur- en milieuproblematiek steeds meer de aandacht krijgt, ook buiten de traditionele natuurbeschermings-organisaties. Er is een gesprek geweest met een vertegenwoordiging van de regionale landbouworganisaties. Daarbij was ook de Vereniging Leefmilieu vertegenwoordigd. Er is gesproken over plannen voor herinrichting en weidevogelbescherming. Het is de bedoeling dat deze contacten ook in de toekomst zullen worden voortgezet.

Onlangs is ook contact opgenomen met Rijkswaterstaat over beschermende maatregelen voor een kolonie Oeverzwaluwen, die zich sinds enige tijd heeft gevestigd bij de Rijksweg Al, waar als gevolg van de werkzaamheden een gunstige wand was ontstaan. Men heeft zich bereid getoond met deze kolonie rekening te houden. Rijkswaterstaat heeft overigens onlangs ook een kunstwand voor Oeverzwaluwen aangelegd in de gemeente Rijswijk. De aanleg van deze wand is erg goed verzoegd en is een voorbeeld, dat hopelijk navolging zal vinden op andere geschikte plaatsen.

Enige tijd geleden is er een begin gemaakt met de invoering van een nieuw waarnemingskaartje. Daarover heeft u ook al in een van de vorige nummers van de Korhaan kunnen lezen. Bij het ontwerp van het nieuwe kaartje is rekening gehouden met de toekomstige behoefte aan automatisering en is ook afgestemd op soortgelijke kaartjes van andere VWG's. Hoewel er wat meer vakjes zijn toegevoegd, is het zeker niet de bedoeling geweest om het invullen moeilijker te maken. De gegevens in de nieuwe vakjes kunnen in de toekomst erg nuttig gebruikt worden bij het verwerken van de gegevens, vooral als dat met een computer wordt gedaan. Ik hoop dan ook dat de kaartjes zo volledig mogelijk worden ingevuld. Mocht u echter niet over dergelijke gegevens beschikken, zet dan toch uw waarnemingen op kaartjes en stuur deze in. Aarzel daarbij niet, want alle gegevens zijn welkom en zolang de essentiële gegevens zijn ingevuld is elk kaartje waardevol! De gegevens die ook al op de oude kaartjes konden worden ingevuld kunt u ook op de nieuwe kaartjes in ieder geval invullen. Een handleiding met aanwijzingen en met de benodigde aanvullende gegevens is in voorbereiding.

Jos de Jonge heeft ons laten weten dat hij wil stoppen met het in ontvangst nemen van de waarnemingskaartjes en het samenstellen van de lijst van veldwaarnemingen in de Korhaan.

Na dit werk zo'n jaar of tien gedaan te hebben vindt hij het tijd worden dat een ander, liefst jonger iemand, het van hem overneemt.

Willem Jan Hoeffnagel heeft zich bereid verklaard dit voortaan te verzorgen, dus met ingang van heden moet u uw kaartjes naar zijn adres sturen. U vindt het achter in de Korhaan.

Onze hartelijke dank, Jos, voor de trouw en de nauwgezetheid waarmee je dit werk al die jaren gedaan hebt.

Zoals u wellicht al weet zal de SVN dit najaar een avifauna voor de provincie Noord Holland laten verschijnen. Zij hebben een dringend beroep op de vogelwerkgroepen in de provincie gedaan om aan de verkoop van dit boek mee te werken. Elders in deze Korhaan vindt u hierover meer informatie.

Wie de afgelopen maanden in de Eempolders is geweest, heeft ongetwijfeld gezien dat de uitvoering van de ruilverkavelingsplannen inmiddels in volle gang is. In de polders ten oosten van de Eem zijn al een aantal nieuwe boerderijen in gebruik genomen. Bovendien zijn er nog een aantal in aanbouw.

In de westelijke polders wordt zeer druk gewerkt aan de aanleg van leidingnetten en zijn een aantal wegen wekenlang vrijwel onbegaanbaar gemaakt als gevolg van reconstructiewerkzaamheden. De oude, vertrouwde klinkerwegen zijn vrijwel geheel verdwenen en zijn of worden vervangen door asfaltwegen.

Deze werkzaamheden hebben mogelijk niet alleen verstoringen van vogels veroorzaakt, maar kunnen ook heel goed soorten hebben aangetrokken. Op de vele (tijdelijke) zandhopen zijn in ieder geval opvallend veel vogels waar te nemen, zoals Witte en Gele Kwikstaarten, Tapuiten of Paapjes. Visdiefjes kunnen eveneens regelmatig in de polders aangetroffen worden, vooral bij ondiepe, pas aangelegde weteringen. Er wordt namelijk ook aan de waterlopen hard gewerkt. Er worden diverse brede weteringen aangelegd en afwateringssloten verplaatst. Op een drietal plaatsen is het oorspronkelijke plan wat aangepast op grond van natuurtechnische adviezen. Door het aanbrengen van speciaal ontworpen dwarsprofielen bij enkele weteringen kunnen er wat bredere overgangszones (gradienten) ontstaan, waardoor specifieke plantensoorten een betere kans krijgen zich te ontwikkelen. Hierdoor kan een grotere variatie ontstaan, die ook voor de fauna en avifauna gunstige effecten zal kunnen hebben.

Het open, weerbarstige Eemland is een eeuwenoud z.g. slagenlandschap, ontstaan door ontginning van een moerassige wildernis. Nog slechts tot enkele decennia geleden was het gebied een gemakkelijke prooi van de Zuiderzee, die er in de afgelopen eeuwen regelmatig overstroomde. Dit was ook de voornaamste oorzaak van de schaarse beplanting en bewoning in deze polders.

Hoewel het natuurlijk aardig is te weten dat men bij het ruilverkavelingsproject wel degelijk oog heeft voor de natuur, zien we dit karakteristieke open poldergebied nu toch wel erg snel overhoop gegooid en veranderen in de richting van een "doorsnee Hollandse polder". Wat deze werken op den duur voor de weidevogel-bevolking zal betekenen zullen we wellicht over enige tijd kunnen vaststellen door onze tellingen en door inventarisaties in dit gebied.

MUTATIES LEDENBESTAND

Nieuwe leden:

				tel.
Mw.I.Bouman-Visser	Bierweg 20	1261 BL	Blaricum	02153-58142
B.v.d.Brink	Klaver 1	1273 AJ	Huizen	02152-58142
M.Kater	Nieuwstraat 94	1381 XV	Weesp	
Mw.J.Vastbinder	W.v.d.Vrede 64	3815 PH	Amersfoort	
M.Weitjens	Middenweg 70 ^a	1394 AL	Ned.den Berg	02945-4924

Adreswijzigingen:

Mw.Y.Bosman	Marktstraat 2	3621 AC	Breukelen	
A.J.van Klaveren	idem	idem		
NJN, Afd.Naarden/Bussum,	p/a Vlindermeent 97	1218 CX	Hilversum	

CONTRIBUTIE 1990

Het blijkt dat sommige leden vergeten zijn de contributie voor 1990 te voldoen. Omdat misschien de acceptgirokaart is zoekgeraakt sturen wij deze leden in deze Korhaan een herinnerings-acceptgiro. Mocht het zo zijn dat u zo'n kaart ontvangt ondanks dat u al betaald hebt, wilt u dan even met mij bellen, zodat ik kan uitzoeken of er ergens in de administratie iets verkeerd is gegaan.

Ook zou ik graag willen weten wie op dit ogenblik de leesmap met tijdschriften van eind 1989/begin 1990 in zijn bezit heeft. Ook graag even een telefoontje.

Bep Dwars-van Achterbergh.
Tel. 035-233973.

DE WERK/KONTAKTAVONDEN.

Door het bestuur van de Godelindeschool is ons voor het seizoen 1990-1991 een andere lokaliteit toegewezen. U vindt ons daarom niet meer op het oude vertrouwde adres aan de Amersfoortsestraatweg, maar in de Pater Wijnterlaan no. 16 in Naarden. Bovendien zijn deze avonden niet meer op maandag, maar op de tweede dinsdag van iedere maand!

Ook in de eerste helft van 1991 zullen de werk/kontaktavonden in principe steeds op de tweede dinsdag van de maand plaatsvinden in de Godelindeschool, Pater Wijnterlaan 16 te Naarden.

PROGRAMMA

Voor de goede orde wijzen wij er op dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenoot-leden van de vogelwerkgroep.

- Dinsdag 11 sept.   Werk/kontaktavond in de Godelindeschool, Pater Wijnterlaan 16 te Naarden.
Op deze avond gaan we de gegevens, die op de Zuiderheide verzameld zijn, uitwerken.
Aanvang 20.00 uur.
- Zondag 23 sept.   Ochtend-fietsexkursie rond het Naardermeer, o.l. v. Inge en Rick van den Akker.
We verzamelen om 8.00 uur bij de torenflat aan de Graaf Willen de Oudelaan te Naarden.

Donderdag 27 sept. Vanavond zal Luit Buurma een lezing houden over trekstrategie van vogels. De heer Buurma is onder andere bekend van zijn trektellingen met behulp van radar. Hij zal het vanavond onder andere hebben over de oktobertrek, de Vogeltrekteldag 1989 en de relatie tussen vogels en het weer. Tevens zal hij iets vertellen over de mogelijkheden en de resultaten van het "ROBIN"-project.
De avond begint om 20.00 uur in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg hoek Lieven de Keylaan in Hilversum.

5-6-7 okt. Najaarsweekend Schiermonnikoog.

Dit bijna auto-vrije waddeneiland is een van de mooiste natuurgebieden van Nederland.

Wilt U mee, neem dan zo snel mogelijk schriftelijk of telefonisch contact op met Joke van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, tel. 02154-18804.

Als U zich eerst heeft aangemeld, maak dan de beraamde kosten ad f 80,- over op girorekening nr. 2529179 t.n.v. de penningmeester VWG 't Gooi e.o., Slauerhoffstraat 6, Weesp, met vermelding: "Voorjaarsweekend Schiermonnikoog".

Opgave en betaling dienen vóór 1 sept. 1990 uiterlijk binnen te zijn (gestort op de girorekening van de VWG).

Bij ontvangst na 1 sept. is deelname aan het weekend uitgesloten!

Bij onvoldoende aanmeldingen wordt het bedrag verhoogd met f 15,- p.p. !

We verzamelen op het Oosterspoorplein (achterkant station Hilversum) om 15.00 uur. Er wordt niet meer gewacht op laatkomers!

Wil iedereen, die niet naar het Oosterspoorplein komt, dit doorgeven aan Joke en indien U met de auto komt, dit ook graag even vermelden. Dit laatste in verband met degenen die niet in het bezit zijn van een auto en graag willen meerijden naar Lauwersoog vanaf het Oosterspoorplein.

We kamperen in de jeugdherberg van Schiermonnikoog.
Meenemen: Verrekijker, slaapzak, sloop, handdoek en washand, thermoskannetje (voorzien van Uw naam op de kan en op het deksel), warme kleding, muts, wanten, regenkleding, laarzen en brood voor vrijdagavond en zaterdagmorgen.

De boot vertrekt om 19.00 uur vanaf Lauwersoog. Men dient ruim (3/4 uur) van tevoren aanwezig te zijn bij de haven. Meld je even bij aankomst; dit in verband met de aankoop van de kortingskaart!

Dinsdag 9 okt. Halfjaarlijkse vergadering van de subgroep Avifauna in de Godelindeschool, Pater Wijnterlaan 16 te Naarden. Elders in deze Korhaan vindt u meer informatie over deze avond.
Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 20 okt. Ochtend-wandelexcursie Stichtse Brug en omgeving o.l.v. Rob van Maanen en Mark van Houten.
We verzamelen om 7.30 uur aan het eind van de Meentweg in Eemnes.

Donderdag 25 okt. De openbare lezing die Rob Moolenbeek op 25 januari zou houden moest door de storm worden afgelast. Vanavond zal hij ons alsnog meenemen naar het Vechtplas-sengebied. Hiervoor zal hij dia's gebruiken van Paul Lodewijkx. Degene die eerder dia's van hem hebben gezien, weten dat er schitterende plaatjes te verwachten zijn. De lezing draagt een algemeen karakter. Sommige dia's zijn al bij eerdere lezingen vertoond. Aangezien de lezing van vanavond openbaar is, kunt U vrienden, kennissen of familieleden meenemen. Wellicht worden zij door de dia's geïnteresseerd in vogels. De avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg hoek Lieven de Keylaan in Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zondag 4 nov. Ochtend-wandelexcursie Tienhovenskanaal en Egelshoek, o.l.v. Adri Vermeule en Nico Dwars.
We verzamelen op de parkeerplaats voor het vliegveld Hilversum om 8.00 uur.

Dinsdag 13 nov. Werk/kontaktavond in de Godelindeschool, Pater Winterlaan 16 te Naarden.
Op deze avond gaan we gegevens uit het archief noteren om daarmee snel op actuele gebeurtenissen te kunnen reageren. Elders in deze Korhaan vindt u hierover meer informatie. Aanvang 20.00 uur.

Zondag 18 nov. Ochtend-wandelexcursie Bergse Pad - Dammerkade o.l.v. Fred van Klaveren en Yolande Bosman.
We verzamelen om 8.30 uur op de parkeerplaats naast de R.K. kerk in Ankeveen.

Donderdag 22 nov. Vanavond zal Kees Hazevoet uit Amsterdam het een en ander laten zien en horen over de Kaapverdise Eilanden. Hij is zeer betrokken met deze eilandengroep, waar hij onder andere ecologisch veldwerk verricht. Door zijn activiteiten zijn twee onbewoonde eilanden inmiddels beschermd vanwege de zeevogelkolonies. Behalve dia's en geluid van vogels zullen ook enkele natuur-beschermingsaspecten worden besproken. Op de eilanden komen enkele endemische vogelsoorten voor, zoals bijvoorbeeld de Donsstormvogel en de Raspleeuwerik. Deze laatste komt voor op één eiland van 7 km² en de totale populatie bestaat uit ongeveer 300 exemplaren. De avond begint om 20.00 uur in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg hoek Lieven de Keylaan te Hilversum.

Dinsdag 11 dec. Werk/kontaktavond in de Godelindeschool, Pater Wijnterlaan 16 te Naarden.
Dezelfde activiteit als op 13 november.
Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 15 dec. Dagexcursie naar de Pier van IJmuiden o.l.v. Yves Vogel.
We verzamelen om 8.00 uur op het Oosterspoorplein in Hilversum.
Eten en drinken meenemen.

Zaterdag 15 jan.⁵ Dagexcursie Flevopolder o.l.v. Ron v.d. Brink, Rick v.d. Akker en Fred van Klaveren.
We verzamelen om 8.00 uur op het Oosterspoorplein in Hilversum.

Data om vast te noteren en in verband met beperkt aantal plaatsen eventueel al vroeg op te geven:

19-20-21 april 1991: Voorjaarsweekend Vlieland

DEELNEMERS AAN DE EXCURSIES WORDT DRINGEND VERZOCHT OM BIJ ALLE EXCURSIES VOOR DE AANGEGEVEN TIJD AANWEZIG TE ZIJN, ZODAT OP TIJD VERTROKKEN KAN WORDEN!!

VERGADERING VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA

Op 9 oktober houdt de subgroep Avifauna weer haar halfjaarlijkse vergadering. Deze vergadering zal in de Godelindeschool in Naarden plaatsvinden. Tijdens deze vergadering zullen de volgende punten aan de orde komen:

- Stand van zaken van de inventarisaties en tellingen die deze zomer gehouden worden;
- Plannen voor het komende (winter)halfjaar.

Gezien het bovenstaande wil ik aan de huidige coördinatoren vragen om:

- Mij op de hoogte te brengen van de stand van zaken indien zij zelf verhinderd zijn;
- Aan mij door te geven als zij van plan zijn om met bepaalde activiteiten te stoppen, zodat voor deze activiteiten zo mogelijk een ander gevonden kan worden.

Verder wil ik aan iedereen, die met plannen rondloopt om een bepaalde activiteit op te starten, vragen om deze plannen zo vroeg mogelijk aan mij door te geven. Mijn adres en telefoonnummer staan achterin deze Korhaan.

Tot slot rest mij dan nog om iedereen uit te nodigen om naar deze avond te komen. Hoe meer actieve mensen, des te meer plannen gerealiseerd kunnen worden.

Willem-Jan Hoeffnagel.

ONZE GEGEVENS IN DE COMPUTER

Sinds ik de klus van coördinator van de Subgroep Avifauna heb opgepakt, ben ik mij eens gaan verdiepen in de gegevens, die door de leden van de Vogelwerkgroep zijn verzameld in de afgelopen jaren. Vele tientallen rapporten en verslagen zijn daarvan het resultaat. Publikaties, die allemaal in ons archief zijn opgeborgen.

Aangezien deze publikaties waardevolle informatie bevatten, willen wij deze informatie ook toegankelijk maken voor anderen. Als er echter vragen komen als "Hoe gaat het met de Grutto in ons werkgebied" kunnen wij geen direkt antwoord geven. We hebben de informatie misschien wel, maar we weten niet in welke publikaties we deze kunnen terugvinden. Ook een vraag als "Welke delen van ons werkgebied zijn sinds 1985 nooit meer onderzocht" kan niet zo maar beantwoord worden. En zo zijn er vele vragen waarop wij geen of slechts met veel moeite een antwoord kunnen geven.

Daarom heb ik het plan opgevat om de informatie die wij verzamelen, op te slaan in een computerbestand. Rondom dit bestand wordt een programma gemaakt met het volgende als doel:

- Het systeem moet dienen als een registratiesysteem van alle verslagen, rapporten etc. van de tellingen en inventarisaties, die door de leden van de Vogelwerkgroep worden uitgevoerd;
- Het systeem moet referenties kunnen leveren naar verslagen en rapporten wanneer informatie wordt gevraagd over:
  - * gebieden;
  - * soorten;
  - * inventarisatiemethoden
- Het systeem moet overzichtsinformatie kunnen leveren ten behoeve van (verdere) vogelstudie, zoals:
  - * Overzicht van de gebiedsdekkendheid van de inventarisaties en/of tellingen tot heden;
  - * Vertaling van geografische namen in gebiedskodes en atlasblokken (uurhokken) en vice-versa;
  - * Overzicht van soort inventarisatie of telling;
  - * Overzicht van rapporten en verslagen die ter beschikking staan.
- Het inbrengen van het jaar van inventarisatie of telling, en dus van betrouwbaarheid, in bovenstaande doelen.

Dit betekent dat we (1) nieuwe publikaties direkt in het systeem zullen moeten brengen en dat (2) verder alle bestaande publikaties met terugwerkende kracht moeten worden ingebracht.

- (1) Wat dit punt betreft zijn er weinig problemen te verwachten als degenen die de verslagen maken bereid zijn om de volgende richtlijnen te hanteren:
- Gebruik de juiste aanduidingen van de telgebieden in ons werkgebied;
  - Gebruik de officiële namen voor de vogelsoorten (bij voorkeur inclusief de euringkode);
  - Als meerdere telgebieden van ons werkgebied bezocht zijn, gelieve dan de resultaten niet te groeperen, maar per deelgebied te presenteren;
  - Indien een artikel voor de Korhaan geschreven wordt, dan gaarne vermelden of het een samenvatting betreft of dat het volledige verslag gepresenteerd wordt;

- Van elke publikatie zou ik graag een exemplaar ontvangen, onafhankelijk of het een Korhaan-artikel betreft of een VWG-rapport.

Als bovenstaande richtlijnen gehanteerd worden vergemakkelijkt dit de invoer van gegevens in het systeem en wordt ook een betere betrouwbaarheid bereikt.

- (2) Om ook de al bestaande rapporten in het systeem in te voeren, is de hulp van een aantal leden op de werk/contactavonden nodig. Op de twee avonden in november en december gaan we de al in het archief aanwezige publikaties bekijken en de volgende informatie (per publikatie en per telgebied) noteren:

- Titel;
- Auteur(s);
- Telling/inventarisatie-methode (bijvoorbeeld: broedvogelinventarisatie, trektelling etc.);
- Jaar van inventarisatie/telling;
- Identificatie van de publikatie (bijvoorbeeld: VWG-rapport nr 69, of Korhaan jrg 24 nr 2 blz.45 etc.);
- Eventueel het ISBN nummer van de publikatie;
- Per genoemd gebied (telgebiedcode), de euringcodes van de genoemde vogelsoorten (de aantallen zijn daarbij niet van belang).

Al deze informatie zal in het systeem worden ingevoerd en zal bijdragen aan de nauwkeurigheid van de resultaten.

Als het systeem "klaar" is, zal het beschikbaar worden gesteld aan potentiële gebruikers binnen de Vogelwerkgroep. De enige voorwaarde daarbij is dat deze gebruikers de beschikking hebben over een MS-DOS personal computer met daarop dBase III-plus.

Ik hoop dat vele leden van de Vogelwerkgroep willen helpen bij het verzamelen van de benodigde informatie en daarom aanwezig zullen zijn op de twee werk/contactavonden.

Willem-Jan Hoeffnagel.

OPSLAGRUIMTE

=====

Onze dringende oproep in de vorige Korhaan om opslagruimte beschikbaar te stellen voor ons propagandamateriaal heeft nog geen succes gehad. Omdat wij van de huidige opslagruimte niet langer gebruik kunnen maken zitten we hiermee echt in de problemen en daarom herhalen we ons verzoek. We zoeken een ruimte van minstens ca. 2 x 3 meter voor materiaal dat geregeld nodig is en liefst nog iets meer voor materiaal dat af en toe gebruikt wordt.

Als U over ruimte beschikt of als U eerst nog wat nadere inlichtingen wilt, dan kunt U contact opnemen met:

Rick van den Akker
Tel.02153-83071

of met: Joke van Velzen
Tel. 02154-18804

OVERHEADPROJEKTOR

=====

Bij sommige gelegenheden, zoals b.v. de cursus, de vervolgcursus of bij sommige lezingen, zou het een uitkomst zijn als we gebruik zouden kunnen maken van een overheadprojektor.

Is er misschien onder onze leden iemand die zo'n projektor heeft of weet U iemand die er een heeft en bereid is deze af en toe voor ons beschikbaar te stellen?

Zo ja, wilt U dan contact opnemen met de secretaresse van de VWG, Marijke de Graaf, tel. 02152-60456.

'VOGELS IN EN ROND DEN HAAG'

is de titel van een rapport van de Vereniging voor Vogelbescherming 's-Gravenhage en omstreken.

Het rapport met een schat aan informatie over de vogels in Den Haag en omgeving is verkrijgbaar door overmaking van f 9,- op giro 3.586.185 t.n.v. Haagse Vogelbescherming, onder vermelding van 'Inventarisatie-rapport 1989'.

OPROEP TOT MEDEWERKING KEMPHAAN-ONDERZOEK.

In Korhaan nr. 5, 1989, pag. 114, stond een oproep van Mark van Houten tot medewerking aan een door hem te houden onderzoek naar het voorkomen van Kemphanen in de Eempolders en de Oostermeent.

Ofschoon deze vogel nauwelijks nog in ons werkgebied gezien wordt, willen we deze oproep graag nog eens herhalen.

Het gaat, zoals u wellicht nog wel weet, om de volgende gebieden:

- * Zuidpolder te Veld
- * Noordpolder te Veld
- * Oostermeent (gem.Blaricum)

Gegevens over andere gebieden, zoals Stichtse Brug, Oostermeent Huizen e.d. zijn ook welkom.

Belangrijke gegevens voor het onderzoek zijn:

- * de exacte vindplaats
- * grasgesteldheid (kort, lang, pas gemaaid, etc.)
- * reden van aanwezigheid (foeragerend, vliegrichting, etc.)

Natuurlijk ook gegevens als weersgesteldheid, waarnemer(s), afstand, datum, etc.

Verder zijn alle andere gegevens over de Kemphaan welkom, zoals artikelen, oude waarnemingen etc.

Als er onder onze lezers nog iemand is die nog weet waar de vroegere baltsplaatsen lagen dan zou Mark die ook graag willen weten. Kaarten waarop u deze plaatsen kunt intekenen wil hij u graag toesturen.

Zijn adres is:

M.van Houten
Dovenetelhof 26
3742 EH Baarn
tel.02154-15603 (na 18.00 uur)

VERSLAG WATERVOGELTELLINGEN GOOI- en EEMMEER 1988/1989 en 1989/1990.

Willem Weitjens

Inleiding

Het betreft het tellen van watervogels langs de Gooimeerkust en een klein gedeelte van de Eemmeerkust.

Dit werk wordt nu al zo'n 10 jaar lang verricht door leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o., onder de bezielende leiding van Adrie Vermeule. Helaas heeft Adrie door omstandigheden vorig jaar bedankt als teller en als coördinator, waarna schrijver dezes zich bereid verklaarde hem op te volgen.

Nu er 10 jaar van nijver tellen achter de rug zijn lijkt het mij goed dat de subgroep Avifauna zich bezint of dit werk doorgezet moet worden, mede in het licht van de omstandigheid dat de telgegevens binnen de VWG blijven en er verder niets mee gedaan wordt.

Mogelijk zijn er meer urgente projecten om de mankracht voor te gebruiken. Overigens hebben wij, als telgroep, geen enkel probleem als besloten wordt om door te gaan. Integendeel, het is veldwerk dat ons veel plezier verschaft

Teltijd en indeling trajecten

Er wordt geteld van september tot en met maart, steeds op de zaterdag die het dichtst gelegen is bij de 15e van de maand.

Gemiddeld doen de tellers er elk ca. 3 uur over.

De indeling van de trajecten is als volgt:

- I : Hollandse Brug - Huizer Pier
- IIA : Huizer Pier - Stichtse Brug
- IIB : Stichtse Brug - Raboes
- III : Hollandse Brug - Dode Hond (Kust Zd.Flevoland)

Resultaten:

Traject I: Hollandse Brug - Huizer Pier

	sept.		okt.		nov.		dec.		jan.		febr.		mrt.	
	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90
Fuut	183	159	60	370	993	263	3000	71	18	87	1041	117	1051	166
Dodaars	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Aalscholver	7	9	11	9	8	17	11	17	3	7	4	13	6	6
Blauwe Reiger	13	3	7	9	3	6	17	1	4	9	3	12	3	2
Wilde Eend	17	130	-	1820	54	103	60	17	8	299	6	643	100	110
Wintertaling	11	17	-	15	11	1	3	-	-	-	2	57	5	-
Krakeend	-	2	2	90	-	18	2	-	-	-	2	-	13	4
Smient	-	-	-	6	50	-	-	-	-	-	-	16	1000	32
Pijlstaart	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slobeend	-	-	-	348	-	750	-	-	-	-	-	-	-	2
Krooneend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kuifeend	-	18	-	23	6	-	-	-	-	-	-	6	-	-
Tafeleend	-	74	-	171	-	6	-	-	-	-	5	-	-	-
Brilduiker	-	-	-	-	4	85	11	3	1	7	-	53	-	-
Grote Zaagbek	-	-	-	-	-	-	12	5	20	5	3	-	-	-
Nonnetje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Bergeend	-	-	-	3	-	44	-	5	-	-	4	19	3	4
Grauwe Gans	-	-	-	152	-	218	-	-	-	150	7	-	-	-
Knobbelzwaan	-	8	-	8	-	-	-	-	4	7	-	-	-	-
Kleine Zwaan	-	-	-	1080	5	109	-	2	-	18	-	99	-	-
Zwarte Zwaan	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zwarte Zwaan	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Waterhoen	3	4	2	4	-	-	4	-	2	3	2	4	5	3
Neerkoet	8	6	-	8	-	71	6	-	-	5	11	6	10	20

Vermeldenswaardige soorten die tijdens de tellingen op dit traject werden waargenomen zijn o.a. de Visarend, Waterpieper, Groenpootruiter, Baardmannetje, Watersnip, Havik, Wespendif, Kruisbek, Ransuil en Zwarte Roodstaart. Het traject werd in 1988/89 geteld door Hans van Oosterhout en Willem Weitjens en in 1989/90 door Ilco van Woersem (2x), Hans van Oosterhout (2x) en Willem Weitjesn.

Traject IIA : Huizer Pier - Stichtse Brug
IIB : Stichtse Brug - Raboes

	sept.		okt.		nov.		dec.		jan.		febr.		mrt.	
	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90
Fuut	79 - 36	24 - 63	37 - 19	237 - 135	49 - 2	72 - -	12 - 4	16 - -	31 - 2	8 - 1	40 - 11	46 - 4	20 - 25	37 - 121
Aalscholver	22 - 1325	4 - 24	6 - 3	10 - 17	8 - 3	74 - -	7 - 4	6 - -	6 - 4	- - -	8 - 1	9 - -	1 - 4	2 - -
Blauwe Reiger	2 - 3	- - -	7 - 5	5 - -	3 - 2	1 - -	5 - 3	2 - -	- - -	3 - -	2 - 2	3 - -	1 - -	2 - -
Wilde Eend	3 - 138	- - 479	19 - 1295	43 - 411	69 - 2255	366 - 370	167 - 1600	105 - 118	330 - 1195	103 - 297	20 - 810	68 - 250	135 - 1450	131 - 160
Wintertaling	- - 175	- - 9	- - 180	- - 5	- - 316	- - 57	- - -	- - 27	- - 230	- - 65	- 273	- 90	- 1200	26
Krakeend	2	- - 2	- - 2	- - -	- - 6	- - 2	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- 10	6 - -
Smient	35 - 45	- - -	3 - 859	112	4500 -	189 -	1100 -	815 -	2393 -	1950 -	1400 -	364 -	750 -	401 - 3560
					6600	2269	11750	2090	18258	3550	10800	4600	8000	
Rijstaart	89 - 3	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Sloboend	- - -	- 149	- - -	- 114 -	- - -	- 5	- - -	- 1	- - -	- - -	- - -	- - -	- 30	3 -
Kuifeend	- - -	- - -	2 - -	- 31 - 175	8 -	- 82	12 - 6	- - -	42 -	- 3	3 -	- - -	- 54	77 - 340
Tafeleend	- 9	10 -	- - -	- 20	- - -	- 4	- - -	- 1	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Brilduiker	- - -	- - -	- - -	- - -	22 -	3 -	13 - 1	12 - 4	28 -	11 -	2 -	16 - 1	- - -	- 2
Grote Zaagbek	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	12 - 1	5 -	29 -	10 - 7	8 - 2	3 -	- - -	2 - 1
Monnetje	- - -	- - -	- - -	- - -	14 -	1 -	- - -	- - -	- - -	- 2	2 - 1	- 1	- - -	- - -
Bergeend	- - -	- - -	- 5	- 12	- 10	3 -	- 5	- - -	- - -	- 7	2 -	- 9	- 2	- 2
Walgans	- - -	- - -	- - -	- 4	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- 250	- - -
Blauwe Gans	- - -	- - -	- - -	- 71	- - -	- - -	- - -	- - -	- 11	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Rietgans	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- 13	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Knobbelzwaan	- 1	1 -	- 1	- - -	2 - 15	9 -	- 4	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- 2	1 - 12
Alpine Zwaan	- - -	- - -	- - -	- 9	- - -	- 3	- - -	- - -	- - -	- - -	- 130	- - -	- 15	- - -
Beerkoet	- 75	6 -	4 - 1	1 -	4 -	41 -	2 -	248 -	2 -	4 - 2	8 - 18	- 19	- - -	- - -
Waterhoen	- - -	- - -	- 1	1 - 1	2 -	- - -	- - -	- - -	1 -	1 -	- - -	- - -	2 -	- - -
Zwameend niet ged.	- - -	- - -	- - -	- - -	- 2000	- - -	- - -	- - -	- - -	18 -	- - -	- - -	- - -	- - -

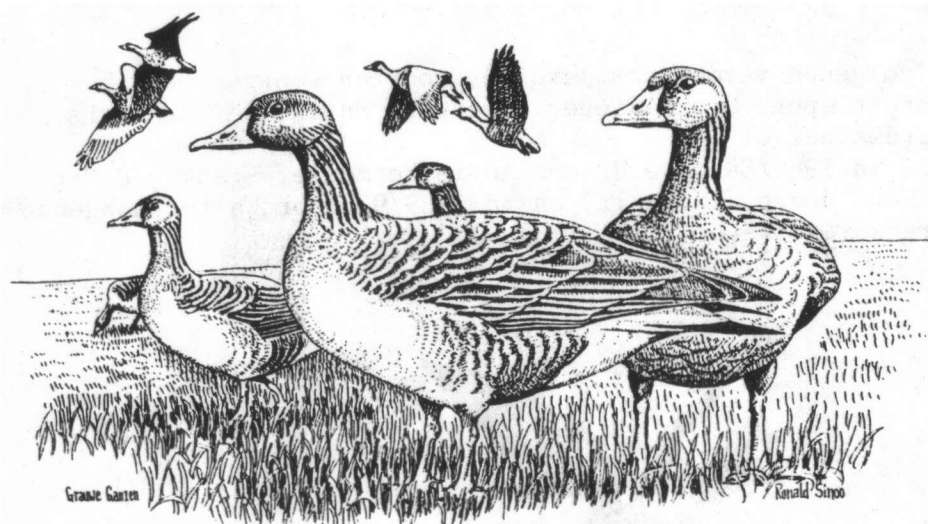
Hier werden de volgende vermeldenswaardige soorten waargenomen:
Goudplevier, Oeverpieper, Grote Pieper, Sperwer, Havik, Sijs, Barmsijs, Bontbeplevier, Baardmannetje.
Dit traject werd in 1988/89 geteld door Adrie Vermeule, Frank v.d. Weijer (1x), Dick en Bas Jonkers (resp. 2x en 1x) en in 1989/90 door Walter Langendorff (deel IIA en Frank v.d. Weijer (deel IIB)).

Traject III: Hollandse Brug - Dode Hond (Kust Zd.Flevoland)

	sept.		okt.		nov.		dec.		jan.		febr.		mrt.	
	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90	88/89	89/90
Fuut	157	115	282	366	159	147	46	10	84	12	106	51	307	111
Aalscholver	23	32	4	18	-	2	-	4	1	-	-	-	1	2
Blauwe Reiger	-	-	1	-	-	1	-	2	1	-	-	1	-	-
Lepelaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Wilde Eend	47	17	187	17	74	180	76	26	249	52	160	40	151	94
Wintertaling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Krakeend	-	-	-	12	6	4	-	22	6	8	27	4	56	31
Smient	-	-	-	-	450	-	2600	3000	7000	-	1500	2500	3	500
Slobeend	-	97	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	11
Toppeend	-	-	-	-	-	-	-	-	14	1	3	-	-	-
Kuifeend	1	6	486	582	430	214	715	800	450	530	353	491	271	651
Tafeleend	17	3	281	1408	1319	1119	661	1154	321	189	309	142	16	7
Brilduiker	-	-	2	-	-	2	16	13	7	13	717	6	32	2
Grote Zaaghek	-	-	-	-	1	-	4	1	4	-	8	1	7	2
Niddelste Zaaghek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Nonnetje	-	-	-	-	-	-	6	1	21	21	6	2	4	4
Bergeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kolgan	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Knobbelzwaan	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4	2	1	-
Kleine Zwaan	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	4	-	-
Waterhoen	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Neerkoet	184	599	182	1212	148	1551	69	288	33	544	142	531	122	207
Zwoneend niet ged.	-	-	140	-	1000	10	-	-	500	-	-	158	-	-

Hier werden in september 1988 honderden Visdiefjes en tientallen Zwarte Sterns waargenomen, verder nog Baardmannetje en Putter. Deze lang kuststrook wordt al vele jaren trouw geteld door Inge en Rick van den Akker.

Overzicht

Onderstaand een overzicht van de in het afgelopen decennium waargenomen aantallen Futen, Kleine Zwanen en Smienten.

FUUT

	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.
1981/82	383	47	292	54	-	189	127
1982/83	312	305	417	227	198	440	265
1983/84	139	68	41	208	232	142	70
1984/85	273	509	589	55	-	23	81
1985/86	834	912	552	140	31	1	39
1986/87	361	697	735	243	74	4	63
1987/88	1243	1446	568	6	102	233	605
1988/89	455	389	1208	3062	135	1198	1403
1989/90	361	1108	482	97	108	218	435

KLEINE ZWAAN

1981/82	-	-	697	187	-	59	7
1982/83	-	446	643	30	-	-	2
1983/84	-	9	138	52	32	51	7
1984/85	-	156	398	20	3	-	16
1985/86	-	-	-	2	-	-	-
1986/87	-	155	708	475	17	15	6
1987/88	-	36	6	-	-	-	-
1988/89	-	-	5	-	-	-	-
1989/90	-	1080	109	2	18	99	-

SMIENT

1981/82	11	500	2163	301	5	8186	6000
1982/83	25	1510	4064	-	3004	4505	2300
1983/84	-	619	1143	4250	4250	10360	3950
1984/85	20	1633	7390	6705	-	2775	11160
1985/86	3	1121	4510	5735	1360	270	300
1986/87	3	480	6202	4044	9460	1140	3608
1987/88	-	1237	10590	2814	13950	13910	13200
1988/89	80	862	11600	15450	27461	13700	8753
1989/90	-	112	2458	2905	5500	4964	3961

Slot

Eventueel te trekken conclusies uit de in dit verslag verstrekte gegevens laat ik graag aan de geleerden over.

Rest mij tot slot, namens de subgroep Avifauna, alle tellers van harte te bedanken voor hun medewerking en inzet.

Beste Vogelvrienden,

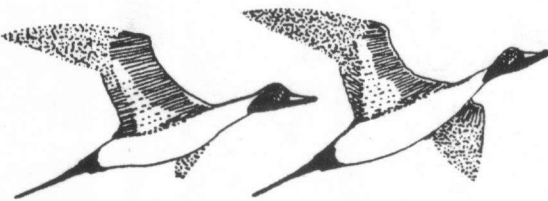
We zijn nog maar net over de helft van het jaar, maar de eerste voorbereidingen voor het herfsttrekgebeuren van 1990 zijn al weer getroffen. Evenals in 1989 willen we als telgroep weer in juli beginnen met het tellen van trekvogels vanaf de telpost op de akkers van het Corversbos te Hilversum. (Exacte lokatie zie Korhaan nummer 2, april 1990, pag.43).

De maand juli is bij uitstek geschikt voor het tellen van met name trekkende Gierzwaluwen en steltlopers. Wolken Kieviten zullen de lucht verduisteren. Wanneer het lijkt op te klaren zullen zwermen Boompiepers, Boerenzwaluwen en Gele Kwikstaarten, opgejaagd door de nodige Bruine Kiekendieven en Torenvalken zich in augustus alweer naar het zuiden spoeden. Wanhopige ogen nemen in september massa's Pijlstaarten en Aalscholvers waar; te veel om op te schrijven. Wat in oktober en november door zal trekken dat hopen we nog mee te maken, want dan heeft de gekte ons al in z'n greep. In ieder geval zal het veel zijn, heel veel.

Een aantal mede-leden (U herkent ze al aan de schichtige blikken en het tevoorschijn halen en wegstoppen van opschrijfboekjes) zal dan ijskoud een gooi doen naar het aantal van tenminste een deel van het spreeuwenfront, dat onder de hemelboog zich beweegt tussen eergisteren en overmorgen.

U bent nog niet te laat. Stelt U zich bloot aan deze koorts. Kijkt U zich high naar de sky.

Komt U gerust met ons mee-tellen. Heeft U geen vogel-ervaring? Wij vangen U op en leiden U door het woud van vliegbeelden en trekvogelgeluiden!

Pijlstaarten in september

Naar verwachting vanaf 14 juli 1990 bent U op de zaterdagen welkom op de telpost. Waarschijnlijk zal ook tijdens de woensdagen de telpost bemensd kunnen worden. Het tellen start precies een half uur vóór zonsopgang en eindigt twee uur of vier en een half uur erna.

Voor ervaren tellers/schrijvers nog een mededeling: de aard van de gegevens en de wijze waarop deze gegevens worden verzameld zijn dezelfde als in 1989.

Ga dus gerust een keer op eigen houtje!

De dagen waarop, in landelijk verband, trekvogels worden geteld, de zogenaamde simultaantellingen, vallen dit komend najaar op de volgende data:

11/8, 25/8, 8/9, 22/9, 6/10, 20/10, 3/11 en 17/11.

Veel telplezier!

Fred van Klaveren.

De lucht verduisterd door wolken vogels.....

VERSLAG VOGELWEEKEND SCHIERMONNIKOOG
6-7-8 april 1990

Paul Volkersz

Zondag 1 april: ongelooflijk mooi weer, met korte broek in de tuin.

Als we dit weer volgende week hebben dan.....

Woensdag 3 april: sneeuwbuien en koud, verwachting voor "het weekend":
koud en onbestendig!

Vrijdag prachtig weer, niet warm, windkracht 5 uit oost, maar droog en
zonnig en dat zou het blijven.

Net als in de vakantie is het weer een belangrijk onderdeel. Het is
natuurlijk fijn als we met z'n allen (54 pers.) veel vogels zien, maar
mooi weer daarbij verhoogt de stemming.

Zo'n weekend is voor mij (en waarschijnlijk vele anderen) een kleine vakantie,
met alles wat daarbij komt. Nog even dit regelen, de oppas, een gebroken
thermosfles, eten, vervoer e.d. Vervoer was in ons geval al lang geregeld,
maar voor Joke, die alweer een dag eerder is vertrokken (met enkele andere
leden), blijft altijd de vraag: is voor iedereen het vervoer geregeld!

En dan, ja, eindelijk vertrekken. Door de Flevopolders en het friese landschap
naar Lauwersoog.

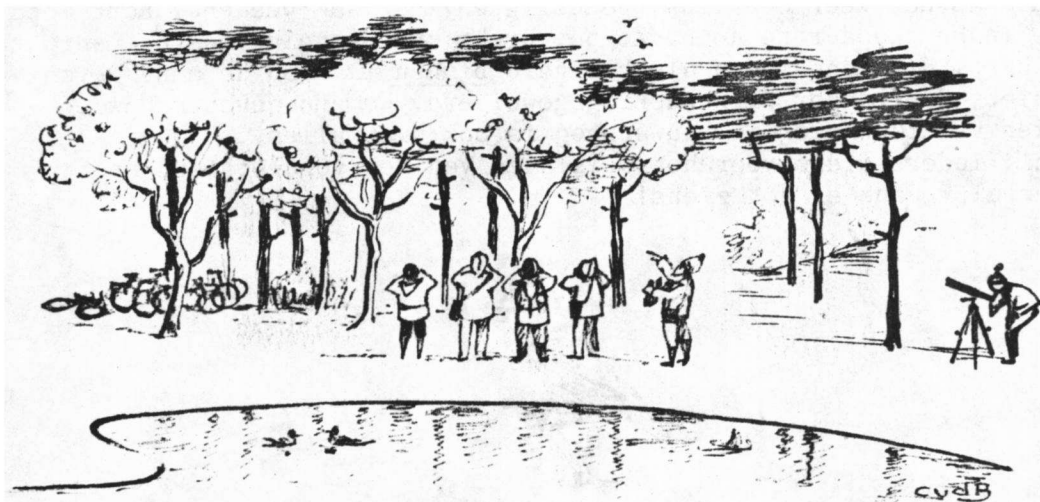
Aangekomen in ons 'hotel' is het snel de fietsen halen (waarbij ik aan de
eigenaar vroeg of ik even kon bellen..... Geen antwoord..... Ikzelf dacht
dat er fietsen genoeg stonden) en dan de inmiddels bekende chocolademelk
met ontbijtkoek.

Zaterdagochtend vertrekken we om 7.30 uur en dat is wel heel luxe. Maar in
elk geval is dat niet de reden dat we minder soorten zien dan andere jaren.

In vier groepen (1. Hans van Oosterhout/Frank v.d.Weijer, 2. Paul v.d.Poel/
Frank Heilman, 3. Dick Jonkers/Willem Weitjens, 4. Adri Vermeulex/Ron v.d.
Brink) vertrekken we na een nacht met lichte nachtvorst.

Verscheidene soorten zijn natuurlijk al gezien tijdens de overtocht naar het
eiland (geen Visdiefje of Noordse Stern) maar wel Eidereend, talrijk aanwe-
zig op het wad. Bij de jeugdherberg onder andere Turkse Tortel, Holenduif,
Wulp, Fitis, Spreeuw, Merel en andere soorten die je mag verwachten. Welke
zich niet wil laten zien is de Ekster. Onze groep heeft hem in elk geval
niet waargenomen. Hans wel: een Ekster, gepakt door een Kiekendief(?). Of
dit de laatste van het eiland was is nog niet bekend (voor de najaarsexcursie
graag enkele exemplaren uit het Gooi meenemen. Voorbeeld tekeningen voor
vervoer bij mij verkrijgbaar).

Vervolgens langs bungalowpark, Heerenweg, Veerweg, langs de dijk naar de
Westerplas, waar iemand van ons Gele Kwikstaarten meent te zien. Een luid
gelach als blijkt dat dit gele narciskoppen zijn, die boven een duintje
uitsteken.

Wat wel heel mooi te horen was, was de Siberische Tjiftjaf, een ondersoort van de Tjiftjaf, wat als geluid een combinatie oplevert van tjiftjaf+fitis. Voor mij in elk geval een nieuwe waarneming. Waar deze Siberische Tjiftjaf vandaan komt? Geen idee. De gewone Tjiftjaf is in elk geval 'made in Holland'. Na de pauze via de Bernardweg naar de Kobbeduinen, waarbij een aantal Kieken-dieven zich in alle standen laat bekijken, ook baltsend.

Door het mooie weer nog even in een duinpannetje genoten van hoge vogeltrek; echt heel mooi en een fijne bezigheid voor zo'n half uurtje. Na een intensieve dag op naar de hutspot. Het voederen der vogelaars! Wat dacht u van 30 kg aardappels, 20 kg hutspot en 25 worsten, maar opgegeten wordt het.

's Avonds Houtsnippen kijken. Er worden er zo'n 4 à 5 waargenomen. Zondagochtend iets kouder maar helder, waarbij door sommigen het gevoel van een blauwbekje wordt ervaren. Windkracht 5 uit oost. Wij gaan als eerste naar zee, naar het hotel aan de duinen, zeetrek kijken. Er worden Jan van Genten gezien; ook wordt tijdens het terugwandelen een Wespendif gezien. Verder langs Vredenhof. Hier stoppen we voor koffie. De Fazanten zijn ruimschoots aanwezig en eten zowaar uit Yvons hand.

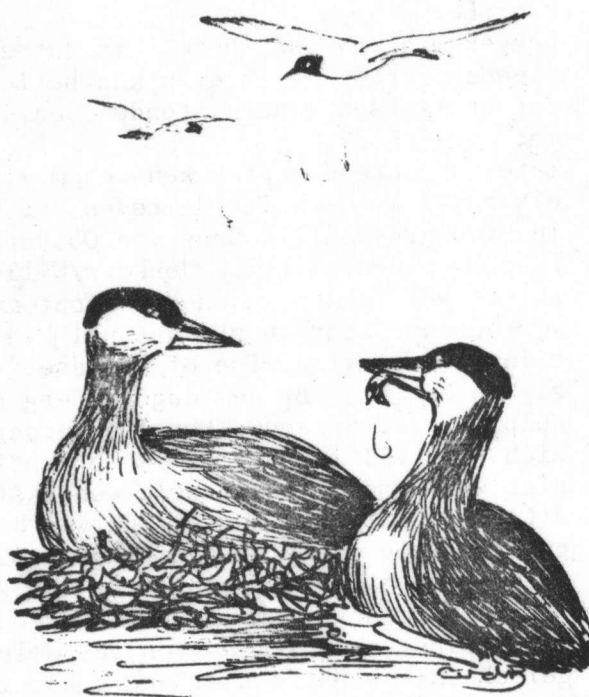
Verder langs het wad, waar de Bontbek-plevier goed te zien is. Dan weer naar de Westerplas en vervolgens een stuk over het wad. Weer terug naar de Westerplas. Langs het dijkje komt voor mij de mooiste waarneming van het weekend: De Roodhalsfuut laat zich wel zeer lang bewonderen en door het goede licht is duidelijk het witte streepje in de hals bij de overgang van grijs naar rood te zien. (zie tekening).

Na de soep wordt de stand opgemaakt van de aantallen van alle groepen. In totaal 97 soorten. Een stuk minder dan andere jaren, helaas. Volgende keer beter, maar het kan niet elk jaar uitmuntend zijn.

Voor de schoonmaak, en dat is toch altijd weer leuk, stellen de vrijwilligers zich op in rotten van tien. Helaas gaan er velen uit de flank, zodat ongeveer 3 personen het laatste moeten afmaken en nalopen.

In elk geval was het weer een leuk, gezellig en leerzaam weekend. Echt iets om ook weer in het najaar te doen. Zo ja, drukt onze penningmeester Laura ons op het hart, dat kan alleen als het geld binnen is vóór de aangegeven datum. Zo niet, dan zonder uitzondering geweigerd. We zijn gewaarschuwd. (Vogels kijken vanaf de pier in Lauwersoog is ook niet alles).

In elk geval: iedereen die voor het welslagen van het vogelweekend heeft gezorgd: hartelijk dank en tot ziens!

DE VAAR-EXCURSIE DOOR HET WORMER- EN JISPERVELD, op 21 APRIL

Dick A. Jonkers

Oud-lid van de Vogelwerkgroep en nu beheerder van het Wormer- en Jisperveld, Jan van der Geld, was de grote platte boot al aan het klaarmaken toen 29 VWG-leden voor de excursie arriveerden. Rustig varend werd het gebied door-kruist, waarbij rondom Grutto's, Kieviten en Tureluurs duidelijk lieten blijken dat zij er waren.

Tijdens een korte wandeling op de dijk van de Schaalsmeer vielen de vele Grutto's met kleurringen op. Deze waren aangebracht in verband met een weidevogelonderzoek in die polder. Een Zwarte Ruiter vloog luid roepend langs. Natuurlijk werden er ook (baltsende) Kemphanen gezien. Van de roofvogels gaven zo'n tien Bruine Kiekendieven, enkele Torenvalken en een Sperwer acte de présence.

Ook de botanische aspecten kwamen aan de orde. Wie van ons wist dat er in dit gebied Kraaiheide en zelfs Struikheide voorkwam. En wie dat het Lepelblad, groeiend op de grens van riet en water, vroeger een belangrijke vitaminenbron was. De walvisvaarders uit Jisp, ja U leest het goed, namen deze plant mee op hun reizen om scheurbuik te voorkomen.

Voor ons opvallend was de aanwezigheid van Bergeenden, die in toenemende mate in de hoge delen van het gebied gaan broeden. Volgens Jan omdat zij door de vossen uit het duingebied worden verdreven. Krakeenden, wat late Smienten, KLuten, een baltsende Watersnip, de eerste zingende Rietzanger, kortom vele tientallen vogelsoorten, in totaal 51 om precies te zijn, werden opgetekend. Aan het eind van de ochtend zorgden twee foeragerende Lepelaars voor een waardige afsluiting.

EEN NIEUW BROEDVOGELBOEK VOOR NOORD-HOLLAND

Bijna 20 jaar geleden verscheen 'Broedvogels van Noord-Holland Noord', een nog steeds veel geciteerd standaardwerk over de broedvogels tuseen het Noordzeekanaal en het Marsdiep. Inmiddels is onze kennis over de Noordhollandse broedvogels enorm gegroeid. De tijd is daarom rijp voor een nieuw standaardwerk:

BROEDVOGELS VAN NOORD-HOLLAND

Een uitgave van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen in Noord-Holland (S.V.N.) en het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Belangrijke verschillen met het boek uit 1971 zijn:

- Meer en veel nauwkeuriger gegevens over de aantallen en de verspreiding van alle in Noord-Holland broedende vogels;
- Dit nieuwe boek bestrijkt de gehele provincie Noord-Holland, dus inclusief het Gooi en het eiland Texel;
- Verspreidingskaartjes van haast alle broedvogels laten snel, duidelijk en nauwkeurig zien waar de verschillende vogelsoorten broeden;
- Nieuwe computertechnieken maken het mogelijk niet alleen een overzicht te geven van de verschillende broedvogelsoorten, maar ook van 33 vogelgezelschappen die in Noord-Holland voorkomen met hun verspreiding en vele avifaunistische en ecologische bijzonderheden; deze ecologische benadering is nieuw voor Nederland!;

- Een leesbare en overzichtelijke presentatie van de relaties tussen deze vogelgezelschappen en de landschappen die zij bewonen, de bedreigingen waarmee ze worden geconfronteerd en de beheers- en beschermingsmaatregelen die noodzakelijk zijn voor hun behoud;
- Prachtige foto's, voor een deel in kleur, van vele vogels en van de beschreven landschappen;
- Een omvang van 351 kloeke pagina's (formaat 26 x 19,5 cm).

Dit belangrijke boek, waar niet alleen de Noordhollandse vogel- en natuurliefhebbers naar zullen uitzien, verschijnt op 27 oktober 1990. Het zal dan worden gepresenteerd op de Zevende Noordhollandse Vogeldag, die plaatsvindt in schouwburg 'Het Park', Westerdijk 49 te Hoorn.

En zó kunt U bestellen:

INTEKEN- en BESTELBON

tot uiterlijk 20 oktober 1990 zenden naar:
Stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland
p/a Schoolkade 29. 1566 KV Assendelft

Naam:.....

Adres:.....

Postcode/Woonplaats:.....

bestelt hierbij .....ex van "Broedvogels van Noord-Holland",

- tegen de voorintekenprijs van f 35,- per exemplaar en haalt het boek tegen contante betaling af op de Noordhollandse Vogeldag (27 oktober 1990).
- door storting van f 39,50 per exemplaar op gironummer 22 29 714 t.n.v. Stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Assendelft, onder vermelding van 'Broedvogels van Noord-Holland'. U krijgt het boek dan zo spoedig mogelijk na 27 oktober per post thuisgestuurd. Uw giro-overschrijving moet vóór 27 oktober 1990 binnen zijn.

NA 27 OKTOBER 1990 IS DE VERKOOPPRIJS f 47,50 !

Handtekening:.....

PURPERREIGER OP MUIZENJACHT

Willem Kraak

Datum: 30 mei 1990

Tijd: 21^h15 (zomertijd)

Plaats: weiland ten westen van de Valkeveenselaan te Naarden.

Hooiland

De genoemde weiden liggen op zandgrond, verscholen tussen de bossen van St. Michaël en van Drafna en nabij het bosrijke gebied van de Leeuwenberg (de voormalige Venusberg) onder Oud Valkeveen. Zwaar geboomte schermt in het algemeen het weidegebied af: aan de noordkant een rij forse beuken als laanboom langs het Venuslaantje, een dubbele rij beuken aan de oostkant, een sieraad van de Valkeveenselaan. Een blik op de kaart maakt duidelijk dat het Venuslaantje gericht is op de Venusberg (= Leeuwenberg).

Men herkent een weidegebied in het Gooi als oude zandafgraving ook aan het patroon van de sloten. De goedkoopste manier van zandtransport was immers afvoer per schuit en aldus groeiden de sloten mee met het vorderen van de afgraving.

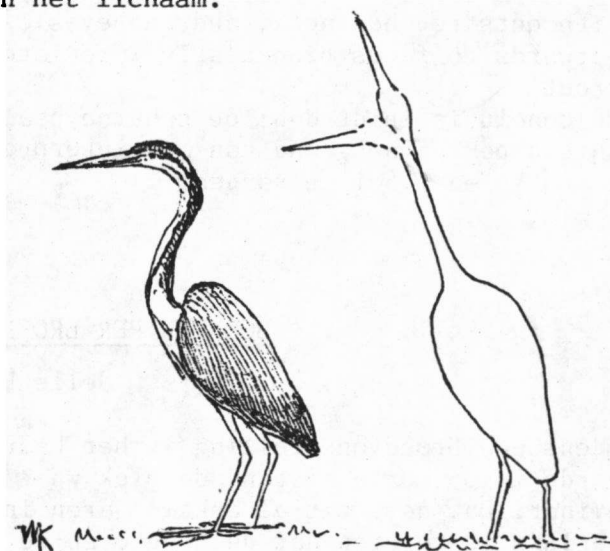
Langs de zuidkant van het gebied, bij Drafna, loopt het Vogellaantje, een onopvallend bospad met uitzicht op de weiden. De smalle, bochtige Meentweg - het kortste deel van het traject rond de weiden - geeft tussen de bomen en het struikgewas af en toe uitzicht op aanwezige vogels: twee paar Scholteksters, enkele Bergeenden als vaste bewoners.

Bijna al het weelderige grasland heeft de functie hooiland. Een brede middenstrook is al gemaaid. Machinerie staat verspreid op het land en er liggen al grote pakken gemaaid gras opgestapeld bijeen. Alleen een smalle rand van het gebied is als weide in gebruik, de strook tussen afvoersloot en de hogere bosrand van het Venuslaantje. Hier loopt vee, enkele koeien met kalveren; een mij onbekend ras, geheel vaalbruin van kleur. Ook een ezeltje is aanwezig. Het blijkt - ook op andere waarnemingsdagen - dat de vogels hier gewend zijn aan de boer en de hooiarbeid.

Purperreiger

In de vroege avond zie ik tot mijn verrassing een Purperreiger op het gemaaide veld. Hij maakt af en toe een paar stappen voorwaarts en blijft dan weer stil staan. De hals is bijna niet gebogen, in tegendeel, hij is meestal bijna recht, schuin omhoog gericht in het verlengde van het lichaam.

Het silhouet van de vogel kan men het beste beschrijven als een zeer-langhalzige fles. Vaak houdt de reiger de kop en snavel horizontaal, die dan een hoek van ca 120° maken met de steil omhoog gerichte 'fles'; maar hierin komt ook nog weer verandering: de vogel rekt de hals kaarsrecht uit, kop en snavel komen in het verlengde van hals en lichaam. Een 'paalhouding', weliswaar niet loodrecht omhoog maar wel steil. Soms ontspant de vogel deze houding weer, maar er kan ook iets anders gebeuren: een snelle snavelstoot naar de grond en de vogel heeft een prooi te pakken. Dan heft hij zijn kop op en ik zie de prooi (een zoogdiertje ter grootte van een muis) tussen de snavelpunten. De snavel wordt nu schuin omhoog gericht en

Purperreiger op muizenjacht
(mei/juni 1990)

de prooi met bungelende pootjes schuift door, eerst nog overdwars, daarna overlans en met een snelle beweging van kop en hals wordt de muis ingeslikt.

De prooi

Deskundigen op het gebied van muizen kunnen, wanneer zij het biotoop hier kennen, wellicht een suggestie doen of het hier om spitsmuizen (Soricidae) uit de orde der Insectivora gaat dan wel om woelmuizen (Microtidae) uit de orde van knaagdieren (Rodentia).

Tijdens de eerste waarneming noteerde ik over de kleur van de prooi: 'donker, grauwwart'.

Een dag later in de vroege avond van 31 mei zag ik mijn Purperreiger weer op jacht in het afgemaaide terrein, nooit in de hoge, ruige vegetatie. Wel verdween hij een keer in een sloot, voor mij onzichtbaar achter de hoge oeverplanten.

Overigens nog dit: op 31/5 ving hij in de tijd van een half uur drie keer een prooi, steeds een muis. Eenmaal nog een notitie over de kleur: 'toch bruin?'

Het flesprofiel, de paalhouding

De vogel gedroeg zich niet schuw, hij trok zich niets aan van machines op het veld en de late opruimwerkzaamheden van de boer. De vogel was duidelijk geconcentreerd bezig met de jacht.

Ik vraag mij het volgende af:

betekent het voortstappen in schuine houding opgericht als een langhalzige fles, maar met de snavel horizontaal, dat de reiger zijn jachtveld zo breed mogelijk afzoekt?

Betekent het aannemen van de schuine paalstand dat de vogel een bepaalde plek fixeert?

Ik kom hierop omdat ik een boekje in mijn kast heb staan: Stuart Smith, How to study Birds (2e druk 1946).

De auteur bespreekt de bekende paalhouding van de Roerdomp, daarbij de gangbare mening vertolkend dat deze stand alleen maar een reactie is op zich bedreigd voelen.

'The bittern ( ) has a curious "freezing" posture in which the bill is raised vertically upwards with outstretched neck, and the eyes swing forwards to focus binocularly immediately in front'.

Mijn conclusie luidt dan: de schuine paalstand gecombineerd met het fixeren van een plek op de grond kan men interpreteren als middel om trefzeker toe te stoten en prooi te vangen.

FIG. 15 B.— "Freezing" posture of bittern, showing the eyes turned forwards to give binocular vision beneath the head, and towards the threatened danger.

BOOMKRUIPER BROEDT IN HAVIKSNEST

Jelle Harder

Tijdens een broedvogeltelling in het Laarder Wasmeer op 29 april 1990 passeerde ik op korte afstand de plek waar zich een horst (nest) van de Havik bevindt. Dat nest zit al enkele jaren in dezelfde boom.

Jaarlijks is te zien dat de hoogte en de omvang van het nest toeneemt. Op 29 april schatte ik de hoogte ca. 60 cm en de doorsnee ca. 110 cm.

Met de verrekijker zag ik geen Havik op het nest zitten. Mogelijk was het nest even verlaten of lag het wijfje platgedrukt op de eieren. Door de grootte van het nest was het dan wellicht niet te zien.

Terwijl ik zo het nest observeerde zag ik plotseling een klein vogeltje bij het nest fladderen. Even dacht ik aan een Grauwe Vliegenvanger maar even later zag ik dat het een Boomkruiper was. Tot mijn grote verrassing gebeurde het volgende:

Een Boomkruiper kwam aanvliegen en landde op de stam van de nestboom van de Havik, ongeveer $1\frac{1}{2}$ à 2 meter onder het nest. De vogel had voer in de snavel. Vervolgens liep de Boomkruiper een stukje omhoog om even later naar links te vliegen en aan de zijkant van het haviksnest in de takken van het nest te verdwijnen. De Boomkruiper had dus zijn nestplaats gekozen tussen de takken van het nest van de Havik!

Geboeid bleef ik een poosje kijken en zag even later een tweede Boomkruiper hetzelfde ritueel herhalen. Het voeren van de jongen gebeurde met grote regelmaat.

Ik vond dit verschijnsel een leuke ontdekking en een prachtige ervaring. Vanuit de vogelboekjes kende ik wel de informatie die in dit verband beschreven is over broeden van mussen in nesten van ooievaars. In het boek

"De Havik" van Paul Opdam, dat een overzicht geeft van de vele aspecten van het leven van de Havik, zoals gedrag, voortplanting, jacht, lichaamsbouw, prooidieren e.d., vond ik geen informatie over "bijnesten" in het haviksnest. Paul Opdam, die zich twaalf jaar met de ecologie van de Havik bezighield, vertelde mij dat hij er nooit speciaal op gelet had. Wel herinnerde hij zich, wel eens mussen en mezen te hebben gezien die zo'n "bijnest" hadden gemaakt. Van Boomkruipers kende hij hiervan geen voorbeelden. (Mond.med.P.Opdam)

De ontdekking van het broeden van deze Boomkruiper en de opmerking van Paul Opdam leken mij interessant genoeg om in deze Korhaan te vermelden.

DE DOLLARD

Rob van Veen

Op 15 en 16 maart j.l. was ik in de gelegenheid om het laatste stuk van Nederland te bezoeken waar ik nog nooit geweest was. Na bijna 2½ uur rijden ging ik bij Winschoten van de snelweg af en het laatste stuk de polders in richting Nieuw-Statenzijl. Hier stopt ook de ANWB-bewegwijzering en ben je aangewezen op eenvoudige bordjes op de kruispunten, welke in het donker praktisch niet te lezen zijn.

Pas later besepte ik dat je bij de sluis van Nieuw-Statenzijl op de grens van Nederland en Duitsland bent.

Bomen zijn hier een zeldzaamheid, zodat je het moet doen met hier en daar een boerderij en voor de rest polderlandschap. Het lijkt zo'n beetje het einde van de wereld.

Vlak voor de eindbestemming rijd je door de oude zeedijk, welke men vroeger met balken kon afsluiten, naar de nieuwe zeedijk, welke op deltahoogte ligt. Dat de zeedijk op deltahoogte ligt is maar goed ook, want ook hier hebben de stormen huisgehouden en liggen de zandzakken her en der over de dijk verspreid en is er zelfs een stuk dijk naast een afwateringssluis weggespoeld. Het is prachtig helder weer en Emden is aan de overkant duidelijk zichtbaar. De Dollard zelf is een kweldergebied met veel riet en..... ganzen, ganzen en nog eens ganzen; links, rechts en boven je. Een paar duizend, zoveel had ik er nog nooit gezien. Brandganzen, Kolganzen en Grauwe ganzen en verder op het wad waarschijnlijk ook nog Rotganzen.

Het kon al niet meer stuk natuurlijk. Dan vloog er weer een groep van meer dan honderd ganzen over je heen, die je bombardeerden en je verschuilen kon natuurlijk niet.

Verder waren er honderden Bergeenden, veelal tussen de ganzen en zwermen Bontbekplevieren. Het was nog vroeg in het jaar, maar de roep van een Wulp en een enkele Scholekster en Kievit was toch te horen.

Terug naar de auto bleek, dat de ganzen en Bergeenden de weilanden tussen de zeedijken gebruiken als rustplaats en binnen zo'n groep staan de soorten ganzen toch bij elkaar, terwijl een overvliegende groep dikwijls uit verschillende soorten bestaat.

Na in Delfzijl wat gegeten en gelopen te hebben, snel weer terug naar de Dollard want de stad is net klein Pernis.

De overnachting in de auto ging best wel, ondanks de nachtvorst. En wat een verrassing bij het wakker worden precies bij een weiland te staan met ongeveer 1200 ganzen en Bergeenden.

In de weilanden staat apparatuur om met een knal de ganzen te verjagen, maar deze storen zich daar echt niet meer aan. Een overvliegende helicopter had meer succes, zeker voor mij: wat een kabaal en wat een pracht om al die beesten in één keer in de lucht te zien.

Later heb ik de auto meer aan de linkerkant van de Dollard geparkeerd voor een tweede wandeling langs de dijk. Dit gedeelte is wat opener met minder riet en meer watergeulen. Hier zijn minder ganzen maar meer eenden, vooral Wilde eend, Bergeend, Kuifeend, een paar Wintertalingen en een Krakeend. Bij een watergeul zag ik de eerste Kluten (9 ex.) van het jaar, lekker fouragerend en in het riet een Putter, waarschijnlijk op doorreis naar het verre noorden. Op de grond Kwikstaarten en Graspiepers, maar in de lucht hebben de Veldleeuwerikken het hoogste woord.

Met een laatste blik op de Dollard liep ik langzaam terug naar de auto om de thuisreis te beginnen. Het waren toch twee dagen geweest om met plezier op terug te kijken.

Misschien is het zinvol, als er weer een ganzenexcursie georganiseerd wordt, ook aan de Dollard te denken. Het is het zeker waard. Enig nadeel is de lange reistijd van bijna drie uur.

INVENTIVITEIT VAN VOGELS

Walter Langendorff

Vogels kunnen vaak zeer inventief zijn. Dikwijls gebeurt dit noodgedwongen, omdat de mens hun biotoop afpakt of vernietigt. Soms reageert een vogel echter geheel uit zichzelf op dingen die hij ziet of leert. Dit kan voor hen tot een geheel nieuwe methode leiden om hun voedsel te bemachtigen.

De Blauwe Reiger is één van die vogels en kan zeker ook tot de inventieve vogels gerekend worden. In een drukke woonwijk waar mensen een klein vijvertje in hun tuin gegraven hebben komt de reiger vaak op bezoek om de goudvissen eruit te halen. Het toppunt van inventiviteit van reigers nam ik echter waar in de Naarder Vesting. Mensen die wel vaker in Naarden rondlopen of daar wonen moet het opgevallen zijn, dat de reigers zich hier dikwijls op de ca. vier meter hoge vestingmuren bevinden. De reden dat ze zich, meestal op één punt, op deze muren bevinden is de volgende:

De reigers hier hebben een, voor mij althans, nieuwe jachtmethode ontwikkeld. Ze staan op de hoge muren en turen naar beneden in het water, dat hier langs de muren ongeveer 1½ tot 2 meter diep is. Zien ze een (vaak zwakke) vis langs komen dan laten ze zich naar beneden vallen in het water en pakken de vis. Hun vleugels houden ze hierbij wijd als ze in het water terecht komen, om de klap op te vangen en niet te ver in het diepe water te zakken. Hebben ze de vis eenmaal te pakken dan fladderen ze weer op uit het water (waar ze niet in kunnen staan!!). Deze nieuwe vangmethode is zeer succesvol voor de reigers want ik, en anderen met mij, hebben zelden gezien dat een reiger "mis" sprong en de prooi dus niet te pakken kreeg..

De Roodborst kan zeker ook tot de zeer inventieve vogels gerekend worden. Hier zijn verschillende voorbeelden van, maar de sterkste vind ik die, welke de Duitse dierenfotograaf Robert Gross uit Fulda aan zijn fotografeervijver beleefde. Hij zag (en fotografeerde) het volgende vanuit zijn schuilplaats bij een vijver die hij gemaakt had om IJsvogels te observeren en te fotograferen.

Behalve een fouragerende IJsvogel kwam er dagelijks een Roodborst naar de vijver om te baden. Tot zijn verrassing bleek dat de Roodborst het fourageergedrag van de IJsvogel op den duur ging imiteren. In het begin met bescheiden succes, want in het diepere water van de vijver waren de kleine visjes veilig voor hun nieuwe belager. Na verloop van tijd echter benutte de Roodborst zijn kans als de IJsvogel jaagde, waarbij de visjes naar het ondiepe water vluchtten. Dan sloeg de Roodborst bliksemsnel toe en sleurde zijn buit met zijn korte snauveltje uit het water. Na enige tijd bleek dat de Roodborst geheel zijn eigen

jachtmethode ontwikkelde. Hij bleef net boven het diepe water van de vijver in de lucht fladderen, waarbij hij de visjes naar het ondiepe water bij de kant joeg en dook dan bliksemsnel naar beneden op zijn prooi. Evenals de IJsvogel sloeg hij de visjes vervolgens op een tak dood en werkte ze daarna met de kop naar voren naar binnen. Daarbij ontwikkelde de Roodborst in de loop der tijd een routine en snelheid, die minstens even groot was als die van de IJsvogel.

Als deze Roodborst veel jongen krijgt en die ook de nieuwe jachtmethode aanleert denk ik dat het IJsvogeltje er geduchte concurrentie bij krijgt van de familie "visborstjes" en misschien kunnen wij er wel over een paar duizend jaar op onze lijst een nieuw rood ijsvogeltje bij zetten.....

Zoals ik in het begin schreef worden vogels vaak door de mens gedwongen inventief te zijn. Vogels, waarvan hun biotoop door de mens veranderd of vernietigd is, zullen zich moeten aanpassen of verdwijnen. Dat het met sommige vogelsoorten erg slecht gaat is bijna altijd te wijten aan de mens.

Biotoopvernietiging en vergiftiging zijn meestal de oorzaak.

De natuur is inventief en zal altijd iets proberen te vinden om te overleven, maar alles heeft zijn grenzen. Als de mens maar bezig blijft de wereld te vervuilen en biotopen te vernietigen zal het ergens stoppen.

De natuur is inventief, maar ik heb bijvoorbeeld nog geen vogels gezien die, om maar eens wat te noemen, bij Philips Duphar werken om een tegengif te maken tegen al het landbouwgif dat ze binnen krijgen.

Maar goed, laten we het positief houden, misschien is de mens zo verstandig om vervuilingen en vernietigingen te stoppen en tegen te gaan.

De natuur (waar de mens zelf ook deel van uitmaakt) is inventief en zal proberen iets te vinden om te overleven. Als de mens niet beter gaat leven kan het best eens zo zijn dat de inventiviteit van de natuur de mens de das om doet...

Misschien is de natuur wel zó inventief dat het de mens vernietigt door hen zelf op te zadelen met hun vergiftiging en vernietiging. De natuur kan immers best zelf zonder de mens..... Laten we met ons allen zo verstandig en inventief zijn om dit alles te stoppen en te verbeteren.

Uw verstand zij met U !!

"AFWEZIG"

In het laatste nummer van ons lijfblad "De Korhaan" staat in het verslag van de vergadering van de Subgroep Avifauna onder het punt "Stand van zaken lopende tellingen" : Willem Weitjens afwezig.

Met verwondering nam ik hier kennis van, maar na enig nadenken kwam ik er uit, want als je niet weet dat er een vergadering gehouden wordt dan kun je ook moeilijk aanwezig zijn. Zo lang ik lid ben van de V.W.G. heb ik 2 keer een schriftelijke uitnodiging gekregen voor een vergadering van de Subgroep Avifauna en beide keren was ik present. Hoe het systeem werkt is mij onduidelijk, maar dit keer kreeg ik geen uitnodiging en heb ik ook geen oproep in "De Korhaan" gezien.

Vandaar mijn afwezigheid, of was ik misschien "afwezig"?

Willem Weitjens.

WEL EN WEE

Onder dit kopje stond in Het Parool van zaterdag 17 februari j.l. het hierna volgende artikeltje over de consumptie van vogels in Italië:

VOGELTJES CONSUMEREN: WREED EN GEVAARLIJK !

Vooraf in het zuiden van Italië zijn zangvogeltjes hun leven niet veilig. Leeuwerikken, Roodborstjes, Vinken en andere vrolijke fluiters zijn er een geliefkoosde lekkernij en er wordt dan ook verbeterde jacht op gemaakt. Nu is het consumeren van vogeltjes niet altijd een veilige zaak. Hoe dat in elkaar steekt werd uitgelegd in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

De beestjes voeden zich in het voorjaar onder andere met jonge uitlopers van gevlekte scheerling ofwel *Conium maculatum*. Stengels, bladeren, vruchten en wortels van deze plant bevatten coniine, een nicotine-achtige stof waar vogels goed tegen kunnen maar die in hoeveelheden van 200 tot 300 milligram dodelijk is voor de mens.

Wat nu kan gebeuren is dit:

vogeltje eet bessen met coniine,
wrede Italiaan vangt vogeltje,

Nederlandse toerist die wel eens iets anders wil dan zuurkool met worst consumeert vogeltje, krijgt het gif binnen en wordt ziek.

Vanuit het ziekenhuis in Bari werd gerapporteerd over 11 van dergelijke vergiftigingen, een patiënt overleefde het niet, de anderen kwamen er na drie tot vier weken ziekenhuis moeizaam bovenop.

Vogeltjes, zo bepaalde de Lieve Heer, zijn er niet om de tong doch om het oor te strelen en wie dat niet begrijpt wordt gestraft.

Rob van Veen, die ons dit stukje toestuurde, voegt er enigszins sadistisch aan toe:

Je zou bijna wensen dat iedere echte "vogelliefhebber" een paar vogeltjes gaat verorberen, zodat over een paar jaar de vogels, zonder lastig gevallen te worden door lijmstokken, vangnetten en geweren, rustig naar hun bestemming kunnen vliegen.

Dit laatste is natuurlijk buiten verantwoordelijkheid van de redactie, maar toch.....

VELDWAARNEMINGEN

Samengesteld door Jos de Jonge.

Aalscholver	15 OV	14.4	Hilv.Wasmeer	DJ
Purperreiger	1	15.5	Boomhoek, Nw.Loosdrecht	ND/AV
"	1	15.5	Polder Achteraf	" "
"	1	22.5	Keverdijkse Polder, Weesp	WD
"	2	23.5	Oppad, Kortenhoef	"
"	1	7.6	Laarder Wasmeer	ND/e.a.
Lepelaar	2	16.4	De Cruysberg, Bussum	Spl
Grauwe Gans	2 OV	24.5	Oud Naarden	DJ/MG
Nijlgans	2	12.5	Eiland De Schelp, Gooimeer, Naarden	RH
Bergeend	2	9.4	't Merk, Huizen	DJ
"	1	15.5	polder bij Valkeveen	EW
"	42	24.5	Oud Naarden	DJ/MG
Krakeend	2 pr.	16.4	Wolfskamer, Huizen	JJ/LV/JV
"	1 vr.	24.5	Naardermeent, Naarden	DJ
Zomertaling	3	25.5	Eempolder Nrd, Eemnes	"

Kuifeend	1 pr. + nest	25.5	Eempolder Nrd, Eemnes	DJ
Brilduiker	2	18.5	Spiegelplas, Ned.den Berg	JGL
Grote Zaagbek	32	2.3	Dammerkade, Ankeveen	LH
Wespendief	1	24.5	Oud Naarden (aangevallen door een Buizerd)	DJ/MG
Sperwer	1	14.3	Oostermeent, Huizen	DJ
Buizerd	4	21.4	Oppad, Kortenhoef	WD
"	1	21.4	Maatpolder, Eemnes	DJ/MG
"	2	24.5	Naardermeent, Naarden	DJ
Grauwe Kiekendief	1	3.5	Kortenhoefsedijk, Kortenhoef	ND
Bruine "	1	25.5	Eempolder Nrd, Eemnes	DJ
" "	1	11.6	Overscheense Polder, Naarden	CR
Boomvalk	1 OV	14.5	Westhove, Huizen	DJ
"	1	22.5	" " (foeragerend)	"
"	1	15.5	Eendekooi, Kanaaldijk, Tienhoven	ND/AV
"	1	1.6	Zeeheldenkwartier, Hilversum	JJ
"	2	4.6	Horneboegse Hei, Hilversum	"
"	1	8.6	Prinsenstraat, H'sum (jagend op Gierzwaluw)	ND/BD
"	2	22.6	Blaricummer Heide, Blaricum	EFS
Kwartel	1 OV	20.5	Hilv.Wasmeer, Hilversum	DJ
Kleine Plevier	1	30.4	ZW v.Naardermeer op slibterreintje bij de Karnemelksloot	Wwt
Steenloper	1	15.6	Gooimeerkust bij Stichtse Brug	HH
Kemphaan	1	4.6	2e Kwadrant Oostermeent, Blaricum	HH/SH/WH
"	1	15.6	Gooimeerkust bij Stichtse Brug	HH
Groenpootruiter	1	1.5	idem	Wwt
Witgatje	1	21.4	Maatpolder, Eemnes	DJ/MG
Bosruiter	ca.10	30.4	Slibterreintje bij Karnemelksloot	Wwt
Oeverloper	2	18.5	Spiegelplas, Ned.den Berg	JGL
"	5	19.5	Haven van Huizen	AH
Regenwulp	2	4.5	Kortenhoefsedijk, Kortenhoef	ND
Dwergmeeuw	25	18.4	Vijfde Loosdrechtse Plas	HR
Zwarte Stern	ca.30	1.5	Gooimeer bij Stichtse Brug	Wwt
" "	12	15.5	Stille Plas, Tienhoven	ND/AV
Visdief	1	15.5	" " "	" "
Koekoek	1	3.5	Laarder Wasmeer	ND
"	1	20.5	Hilv.Wasmeer	DJ
Bosuil	2	31.3	Leemzeulder, Laren	DJ/FW
"	2	31.3	Laar en Berg, Laren	" "
"	3 à 4 jongen,		uitgevlogen 13.5.90 uit nestkast, Steenakker 9, Blaricum	EFS/velen
IJsvogel	1	31.5	Schaap & Burgh, 's-Graveland	JF
"	1	6.6	idem	"
Draaihals	1	18.4	bij stoplichten op A27, Huizen	JB
"	1	3.5	Oud Cruysbergen, Bussum	WBr
"	1	5.5	Noordpolder te Veld, Eemnes	JT/RK/JV/TT
Groene Specht	1	20.3	De Beek, Bussum	RR
" "	1	13.6	Horneboeg, Hilversum	JJ
Zwarte Specht	2	20.3	Landg.Spanderswoud, 's-Graveland	JF
" "	1	14.4	Loosdr.Bos (Zonnestraal) Hilversum	JJ
Kleine B.Specht	1	1.4	Gooilust, 's-Graveland	ND/BD
" " "	1	1.4	Hilverbeek, 's-Graveland	" "
Boerenzwaluw	1	13.3	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Huiszwaluw	2	21.4	Centrum, Muiden	WBr
Rietzanger	2	15.5	Stille Plas, Tienhoven	ND/AV
Bosrietzanger	1	15.5	Kanaaldijk, Tienhoven	" "
Kl.Karekiet	1	23.4	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Gr. "	4	8.5	Dammerkade, Ankeveen	JF
" "	2	15.5	Stille Plas, Tienhoven	ND/AV
Spotvogel	1	15.5	Kanaaldijk, Tienhoven	" "
"	1	15.5	Stille Plas, Tienhoven	" "

Zwartkop	1	23.4	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Grasmus	4	15.6	4e Kwadrant, Blaricum	HH
Braamsluiper	1	21.4	Noorderlicht, Eemnes	DJ/MG
"	1	15.5	Nw.Kerkhof, Loosdrecht	ND/AV
Tjiftjaf	2	13.3	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
"	1	14.3	Zandheuvelweg, Baarn	RK
Fluiter	1	7.5	Bikbergerbos, Huizen	HW
"	1	1.6	Bos t.o. Groot Kievitsdal, Baarn	CR
Bonte Vliegenvanger	2	5.5	Gooilust, 's-Graveland	ND/BD
"	2	1.6	Zuiderheide, Laren	CR
Roodborsttapuit	1	1.6	idem	CR
"	1	8.6	Bussummerheide, Bussum	"
"	3	9.6	Horneboegse Heide, Hilversum	JJ
"	2	11.6	idem	"
Zwarte Roodstaart	1 pr + 3 juv.	3.6	Laanstraat, Hilversum	ND/BD
Gekr. "	2 vr.	23.4	Laarder Wasmeer, Hilversum	ND
Nachtegaal	1	15.5	Naarderbos, Naarden	CR
Ortolaan	3	14.5	bij Zomerdijk, ten N.O. van Huizen	Wwt/WL
Putter	2	6.6	bij Naardermeer, Naarden	CR
"	min. 3	17.6	Tienh.kanaal, O.v.Eendekooi, Breukeleveen	JJ
Goudvink	1	8.5	Dammerkade, Ankeveen	JF
"	2	29.5	Kromme Rade, Kortenhoef	CR/AB/WBe
Appelvink	1	16.4	Oud Cruysbergen, Bussum	DJ
"	1	3.5	idem	WBr

OV = overvliegend

Met dank aan de waarnemers:

WBe = W.v.d.Bedum	HH = H.Hoefkens	Spl = mevr.Spliethoff
AB = A.Blom	SH = Steven Hoefkens	JT = J.Taapken
JB = J.Bos	WH = Wouter Hoefkens	TT = T.Trompetter
WBr = W.v.d.Brink	RH = R.Th.Huizenga	JV = Joke v. Velsen
WD = W.Duurland	JJ = J.de Jonge	AV = A.Vermeule
BD = B.Dwars	DJ = D.A.Jonkers	JV = J.Verwey
ND = N.Dwars	RK = R.Kole	LV = L.Verwey
EFS = E.Frater Smid	WL = W.Langendorff	EW = E.v.Walsem
JF = Joh.J.Frieswijk	RR = R.Reynen	Wwt = W.Weitjens
JGL = J.W.v.Galen Last	CR = C.Rosier	HW = H.Westendorp
MG = M.de Graaf	HR = H.Russer	FW = F.v.d.Weijer
LH = L.Hartog		e.a. + en anderen

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Postadres VWG : VWG Het Gooi, Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel.03499-82303
Sekretaris : M.de Graaf, Westhoven 48, 1275 DD Huizen " 02152-60456
Penningmeester: L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp " 02940-11683

Kontaktpersonen-coördinatoren subgroepen

Avifauna : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, 02159-19356
Eempolders : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten " 03499-82303
Nestkasten : D.A.Jonkers, Juffersland 16, 3956 TT Leersum 03434-51109
Propaganda : R.v.d.Akker, Gooiersgracht 15, 1251 VA Laren 02153-83071
Vogelcursus : A.v.Klaveren-v.Oord, Berkenhof 3, 1241 VP Kortenhoef, 035-61426
Excursies : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn 02154-18804
Korhaan : W.Duurland, M.Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum 035-217222
Contr.Vogelwet
(A.I.D.): R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, 1244 PJ Ankeveen 035-62641
Vogelasiel : B.van Ingen, J.v.Schimmelstraat 6, 1411 VS Naarden 02159-45658
Consulent Vogelbescherming en Vrije
Vogelreservaten: R.Hofmeester, De Lange Gangh 81, 1398 CW Muiden 02942-3203
Natuurbeschermings-
consulenten : S.N.Dwarshuis, Willibrorduslaan 88, 1216 PC H'sum 035-216846
R.Hofmeester, De Lange Gangh 81, 1398 CW Muiden 02942-3203
R.Kloosterman, Beeldhouwerpad 84, 1315 KD Almere-Stad 03240-43418

Inzenden waarnemingskaartjes

W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, 1244 PJ Ankeveen 035-62641
Bussum/Naarden: L.Reddingius, Gr.W.den Oudelaan 22, 1412 AV Naarden 02159-42508
Hilversum : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum 02159-19356
Huizen : Bert Roor, Eland 41, 1273 OK Huizen 02152-64623 (p)
030-913685 (w)
Muiden : Mark v.d.Pol, Lely 3, 1398 CS Muiden 02942-3510
Baarn : J.J.M.v.Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn 02154-18804

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de V.W.G., is de vereniging op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte onkosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

Contributie: Voor leden f 20,--, huisgenoot-leden f 7,50 per jaar, bij voorkeur te betalen met de van ons ontvangen accept-girokaart met lidnummer, aan het begin van het kalenderjaar.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

" De Korhaan "
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028 , 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

XH 3016104 G
LECLERCQ J W

VT HOFFSTR 28
1223EE HILVERSUM